

Uddannelsesprogram Øst

Hoveduddannelsesstilling i

Psykiatri

Forløb 18, forår

Neurologisk Afdeling, Herlev (6 mdr.)

Psykiatrisk Center Ballerup (24 mdr.)

Psykiatrien Vest (18 mdr.)

Målbeskrivelse 2016

Godkendt november 2025 af videreuddannelsesråd øst

Indledning

Psykiatri er det lægevidenskabelige speciale, der beskæftiger sig med årsagssammenhænge, udvikling, forståelse, behandling, forebyggelse og rehabilitering af psykisk sygdom og adfærdsmæssige forstyrrelser hos voksne. De psykiatriske sygdomme klassificeres på grundlag af sygdommens kliniske fremtræden og forløb og beskrives ved anvendelse af psykopatologisk terminologi. På baggrund heraf kan sygdomsenheder beskrives, og der kan redegøres for den nuværende viden om ætiologi, patogenese, behandlingsmuligheder og prognose

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for Psykiatri, opnås i det daglige arbejde på afdelingerne.

Du finder målbeskrivelsen på Sundhedsstyrelsens hjemmeside – [Målbeskrivelse i Psykiatri \(2016\)](#)

Programmet er opdelt svarende til afdelingerne som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder i skemaet sidst i programmet.

Forløbets opbygning afspejler at du minimum har to forskellige psykiatriske ansættelser mhp at tilegne brede kompetencer fra forskellige uddannelsesmiljøer.

En del af kompetencerne indenfor medicinsk ekspert/lægefaglig (N1 – N6) skal opnås mens lægen er i ansættelse på neurologisk afdeling: Den neurologiske ansættelse skal fokusere på den akutte neurologi og differential diagnostik.

Uddannelsesprogrammet er en aftale mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Præsentation af uddannelsesforløbets opbygning

I Region Øst har vi i alt 40 hoveduddannelsesforløb i psykiatri, hvor 20 H-forløb besættes d. 1.marts og 20 H-forløb besættes d. 1. september.

Hoveduddannelsen består af 4 års ansættelse, herunder de første 6 mdr. på en neurologisk afdeling. Derudover består hoveduddannelsen af mindst 2 psykiatriske ansættelser.

Nedenfor fremgår det aktuelle uddannelsesforløb:

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
Neurologisk afd. Herlev	Psykiatrisk Center Ballerup	Psykiatrien Vest
Varighed 6 mdr.	Varighed 24 mdr.	Varighed 18 mdr.

Nedenfor finder du links til centrenes hjemmeside:

- [Neurologisk afd. Herlev](#)
- [Psykiatrisk Center Ballerup](#)
- [Psykiatrien Vest](#)

Du får i forbindelse med start på afdelingen tilsendt materiale med information om afdelingen og planlægges med både en central og lokal introduktion.

- En beskrivelse af afdelingen, inkl. beskrivelse af arbejdsopgaver, konferencer, undervisning, kurser
- En beskrivelse af uddannelsesrammen herunder psykoterapi, forskning og relevante kontaktpersoner.

Særlige opmærksomhedspunkter:

- Orienter dig gerne på Dansk Psykiatrisk Selskabs hjemmeside under uddannelsen for opdateret og specifik viden.
- Den Psykoterapeutiske grunduddannelse: Du skal forvente at påbegynde din psykoterapeutiske fra starten af din hoveduddannelse evt. endda i introduktionsuddannelse, og løbende være i gang for at sikre at du når sufficient terapi og supervision.
- Forskningstræningsopgaven inkl. kurser påbegyndes tidligst efter neurologi og senest 2 år inden i hoveduddannelsen og afsluttes senest 6 mdr. inden afslutning.
- Mentalobservationen bør først udføres efter delkursus 12: [Erklæringsudstedelse](#) og delkursus 13: [Retspsykiatri](#)
- Du er selv ansvarlig for at tilmelde dig SOL 1-3. Se på videreuddannelsessekretariatets [hjemmeside](#).
- Hvis du fungerer som hovedvejleder skal du snarest muligt på hovedvejlederkursus. Du tilmelder dig via kursusportalen.

Læringsstrategi

Det kliniske arbejde er kernen i uddannelsen, hvor erfaringer er basis for videre læring via feedback, refleksion og planlægning af uddannelsesmæssige behov. Som supplement hertil er undervisning og selvstudie.

Fokuserede ophold aftales mellem uddannelseslægen, hovedvejleder og ledelsen såfremt en given kompetence findes svær at opnå på den pågældende afdeling.

Alle læringsstrategier er anbefalinger og vejledende og fremgår af nedenstående kompetenceskema

Udvalgte kompetencevurderingsmetoder:

Vejledersamtaler: mindst 1 gang hver måned. Ved første samtale udarbejder kursisten og vejlederen sammen en uddannelsesplan. Der skal være samtaler mellem den uddannelsessøgende og vejlederen, hvor de sammen bl.a. gennemgår kompetencekort, logbogen eller justerer uddannelsesplanen samt aftaler hvilke kompetencer, der skal arbejdes med i næste periode. Derudover har alle seniøre læger på afdelingen ansvaret for daglig klinisk vejledning. Den uddannelsessøgendes viden og kunnen gennemgås eksempelvis ved hjælp af kompetencekort og godkendelse af kompetencen.

Kompetencekort inkl. SKOR:

Kompetencekort er en checkliste, som anvendes i forbindelse med direkte observation af en uddannelsessøgende læge. Af kompetencekortet fremgår hvilke elementer og kriterier for bedømmelsen, der indgår i kompetencevurderingen. Ofte vurderes en kombination af viden og færdigheder. Kompetencekortene består af forskellige delelementer, som i forbindelse med kompetencevurderingen kan krydses af. Et kort kan bestå af vidensspørgsmål, færdigheder i relation til procedurer eller eksempelvis kommunikation med patient og medarbejdere.

Der er udarbejdet 10 kompetencekort til anvendelse i både I- og H- uddannelsen samt 3 SKOR kort hvor der er en udvidet struktur for feedback. Disse kan underskrives af en læge, der er godkendt af den uddannelsesansvarlige overlæge, og som er speciallæge eller længere i sit uddannelsesforløb end den uddannelsessøgende læge. For at en læge skal kunne varetage en gennemgang af et kompetencekort, skal den pågældende læge selv have fået godkendt den kompetence, der vurderes.

For at få godkendt en kompetence skal uddannelseslægen fremlægge kompetencekort underskrevet af mindst 2 forskellige læger for sin vejleder, der efterfølgende godkender og underskriver.

Struktureret klinisk observation, evt. med brug af kompetencekort og SKOR.

Ved en struktureret klinisk observation forstås en situation, hvor den uddannelsessøgende læges færdigheder observeres og vurderes direkte. Det kan f.eks. være ved en bedside-undervisningssituation, dvs. hvor patient, uddannelsessøgende læge og vejleder er til stede samtidigt eller en konference. Observation af videomateriale eller lydoptagelser kan indgå.

Kompetencekort og SKOR findes på DPS hjemmeside og på uddannelseslæge.dk

Audit på skriftligt materiale

Den uddannelsessøgende samler skriftligt materiale eks. journaler, epikriser, skadekort og erklæringer, som gennemgås med vejleder. Man kan bruge afdelingens retningslinjer som baggrund for struktur og indhold af det skriftlige materiale.

Hovedvejleder kan vælge at vurdere og godkende kompetencer uden at gøre brug af kompetencekort, men kompetencevurderingsmetoden eks. Struktureret klinisk observation er obligatorisk. Findes anvendelsen af et andet kompetencekort formålstjenligt af hensyn til vurderingen af den uddannelsessøgende kan dette også vælges.

Fokus bør være på at evaluere læringen. Der er beskrevet minimumsantal, og det er op til hovedvejlederen at vurdere om dette antal er suffcient til at sikre at den uddannelsessøgende læge har opnået kompetencen. Ved gennemgang af en patientcase kan den uddannelsessøgende opnå flere kompetencer af gangen, såfremt dette vurderes relevant.

Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.uddannelseslæge.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ([Sundhedsstyrelsens Inspektorordning](#)).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialspecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.uddannelseslæge.dk.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.uddannelseslæge.dk under evalueringsstatistik. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger og uddannelseskoordinerende overlæge har adgang til at se enkelte evalueringer. For afdelingen er kommentarerne oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² <https://www.sst.dk/da/viden/sundhedsvaesen/uddannelse/uddannelse-af-speciallaeger/inspektorordning>

inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

Nyttige kontakter

Specialeselskabets hjemmeside (<https://www.dpsnet.dk/>)

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Sundhedsstyrelsen:

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Uddannelsesansvarlige overlæger – oversigt findes på DPS hjemmeside

Postgraduate kliniske lektorer – oversigt findes på Videreuddannelses sekretariatets hjemmeside

Lægeforeningens karriererådgivning ift. hoveduddannelsesstillinger: [Karriererådgivning](#)

BILAG 1 – Kompetenceoversigt

Målbeskrivelsen i psykiatri

Målbeskrivelsen er det overordnede dokument, der bl.a. indeholder kompetencekrav, eksempler på relevante delmål, læringsmetoder og evalueringsstrategier. Målbeskrivelsen kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: [Målbeskrivelse 2016](#)

Kompetencekrav H stilling:

Kompetence og nr.	Konkretiserings af kompetence (inkl. lægeroller)	Læringsstrategi	Kompetencevurderingsmetoder	Tidspunkt for godkendelse		
				1. ansæt.	2. ansæt.	3. ansæt.
				6. mdr.	24 mdr.	18 mdr.
N1 Neurologisk journal	Kunne optage en neurologisk anamnese med fokus på symptombeskrivelse og diagnostik og kunne journalføre dette på overskuelig vis med korrekt terminologi (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Skrive journaler under supervision Observation af seniorkolleger	Audit på skriftligt materiale af minimum 10 journaler Se Bilag 2	X		
N2 Neurologisk undersøgelse	Kunne gennemføre en objektiv neurologisk undersøgelse med fokus på de i anamnesen præsenterede symptomer (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Undersøgelse af patienter under supervision. Mesterlære og klinisk arbejde. Bedside-undervisning	Struktureret klinisk observation Antal: 2	X		
N3 Diagnostik	Kunne redegøre for, og identificere, de almindelige akutte og kroniske neurologiske lidelser (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Deltage i undervisning på afdelingen. Selvstudier. Klinisk arbejde under supervision	Vejledersamtale	X		
N4 Behandling	Have kendskab til behandlingen af akutte og kroniske neurologiske lidelser (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Deltage i undervisning på afdelingen. Selvstudier. Klinisk arbejde under supervision. Kendskab til relevante neurologiske vejledninger	Vejledersamtale	X		

N5 Paraklinik	Kunne redegøre for relevante billediagnostiske og neurofysiologiske undersøgelser og hvornår disse er indicerede. Kende til disses styrker og begrænsninger i relation til forskellige tilstande	Deltage i undervisning på afdelingen. Deltage i billediagnostiske konferencer.	Vejledersamtale	X		
--------------------------------	--	---	-----------------	----------	--	--

	(Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier. Klinisk arbejde under supervision				
N6 Neuropsykatri	Have kendskab til neurologiske lidelser, der kan manifestere sig med psykiatriske symptomer (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Deltage i undervisning på afdelingen. Deltage i kurser. Selvstudier. Klinisk arbejde	Vejledersamtale	X		

Kompetence og nr.	Konkretiserings af kompetence (inkl. lægeroller)	Læringsstrategi	Kompetencevurderingsmetoder	Tidspunkt for godkendelse		
				1. ansæt.	Syd	Amager
				6 mdr.	24 mdr.	18 mdr.
H1 Psykiatrisk anamnese & Diagnostisk interview	Gennemføre psykiatrisk diagnostisk interview, så patientens situation bliver fuldt belyst ud fra et biopsykosocialt perspektiv. Gennemføre grundig gennemgang af den samlede psykopatologi hos den enkelte patient, og udrede symptomernes sværhedsgrad på fyldestgørende vis. På baggrund af de indhentede oplysninger fra patient, pårørende, samarbejdspartnere og egne iagttagelser, udfærdige en relevant plan for den videre behandling og udredning. Anvende relevante psykometriske skalaer (eks SCAN, PSE, PANSS, YMRS, BPRS, HDRS, Ybox, SCID 2, EDE, DIVA og lign.) (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde suppleret med bedside-undervisning og klinikker eller video/ lydoptagelser af patientsamtaler. Klinisk konference. Fællesrating.	Struktureret klinisk observation med udgangspunkt i 1 af 3 følgende kompetencekort 1, 3 eller 6. Antal: minimum 10 patientcases, brug af minimum 2 psykometriske skalaer		X	

H2 Organiske Psykiske Lidelser	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem. Kunne anvende relevante psykometriske skalaer som led i udredning. Have kendskab til det psykopatologiske billede ved sygdomme indenfor demensområdet, organisk syndrom og posttraumatisk hjernesyndrom. Have indgående kendskab til akut organisk psykosyndrom (delir). Opstille, revidere og journalisere diagnostiske overvejelser for patienter i udrednings- behandlings-, og afslutningsfase.	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference, fokuseret ophold på demensudredningsenhed. Organisk psykosyndrom ses ved tilsyn	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale Antal: minimum 5 patientcases. Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes.			X
---	--	---	--	--	--	----------

	Have kendskab til behandling i forhold til: – Behandling iht. gældende retningslinjer og evidens baseret viden. – Social behandling, herunder inddragelse af patient, familie og relevante sociale tilbud mhp. relevant rådgivning (Medicinsk ekspert/lægefaglig)					
H3 Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af alkohol eller andre psykoaktive stoffer	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem Indgående kendskab til det psykopatologiske billede ved misbrug af: Alkohol, Cannabis, opioider og centralstimulantia. Have kendskab til øvrige misbrugsstoffer. Opstille, revidere og journalisere diagnostiske overvejelser for patienter i udrednings- behandlings-, og afslutningsfase. Indgående kendskab: Intoksikationstilstande, abstinensbehandling og forebyggende behandling. Varetage behandling af patienter med komorbiditet til anden psykisk sygdom (dobbeltdiagnose-patienter) (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	– Klinisk arbejde – Undervisning – Kliniske konferencer – Psykoedukation – Psykoterapeutiske forløb – Den motiverende samtale	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale Antal: minimum 10 patientcases Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes.		X	

H4 Skizofreni & Psykoser	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem. Kunne anvende relevante psykometriske skalaer som led i udredning. Indgående kendskab til det samlede psykopatologiske billede ved sygdomme indenfor skizofrenispektret, herunder kunne stille differentialdiagnoser i undergrupper af skizofreni. Indgående kendskab til paranoide, akutte og forbigående psykoser samt skizoaffektive psykoser. Opstille, revidere og journalisere diagnostiske overvejelser for patienter i udrednings-, behandlings- og afslutningsfase.	Klinisk arbejde suppleret med bedsideundervisning og klinikker eller video/ lydoptagelser af patientsamtaler. Klinisk konference. Fællesrating	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale. I alt minimum 10 patientcases. Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes		X	
	Indgående kendskab til behandling i forhold til: – Psykofarmakologi iht. gældende retningslinjer og evidensbaseret viden – Social behandling, herunder inddragelse af patient, familie og relevante sociale tilbud – Psykoterapi og psykoedukation Tage stilling til behandlingsvarighed (Medicinsk ekspert/lægefaglig)					

H5 Affektive sindslidelser	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem. Kunne anvende relevante psykometriske skalaer som led i udredning. Indgående kendskab til det samlede psykopatologiske billede ved sygdomme inden for affektive lidelser herunder kunne stille differentialdiagnoser i undergrupper af affektive lidelser. Opstille, revidere og journalisere diagnostiske overvejelser for patienter i udrednings-, behandlings- og afslutningsfase. Indgående kendskab til behandling i forhold til: – Psykofarmakologi iht. gældende retningslinjer og evidens baseret viden – Social behandling, herunder inddragelse af patient, familie og relevante sociale tilbud – Psykoterapi og psykoedukation Tage stilling til behandlingsvarighed (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde suppleret med bedsideundervisning og klinikker eller video/lydoptagelser af patientsamtaler. Klinisk konference. Fællesrating.	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale. Antal: minimum 10 patientcases Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes		X	
H6 Nervøse og stressrelaterede tilstande samt ner-	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem. Indgående kendskab til det samlede psykopatologiske billede ved sygdomme inden for angst lidelser; herunder kunne stille differentialdiagnoser i undergrupper af angst lidelser.	Klinisk arbejde suppleret med bedsideundervisning og klinikker eller video/lydoptagelser af patientsamtaler.	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale. Minimum 5 patientcases.		X	

vøst betingede legemlige symptomer	Opstille, revidere og journalisere diagnostiske overvejelser for patienter i udrednings-, behandlings- og afslutningsfase. Indgående kendskab til behandling i forhold til: – Psykofarmakologi iht. gældende retningslinjer og evidens base-reviden – Social behandling, herunder inddragelse af patient, familie og relevante sociale tilbud – Psykoterapi og psykoedukation Tage stilling til behandlingsvarighed (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk konference. Fællesrating.	Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes			
H7 Spiseforstyrrelser	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem. Indgående kendskab til det samlede psykopatologiske billede ved spiseforstyrrelser. Kendskab til behandlingsmetoder. (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde suppleret med bedside-undervisning og klinikker eller video/lydoptagelser af patientsamtaler. Klinisk konference. Fællesrating. Fokuseret klinisk ophold.	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale. Minimum 2 Patientcases. Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes		X	
H8 Specifikke forstyrrelser af personlighedsstrukturen & Nonorganiske personlighedsændringer.	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem. Indgående kendskab til det samlede psykopatologiske billede ved forstyrrelser og forandringer af personlighedsstrukturen samt nonorganiske personlighedsændringer. Kunne stille differentialdiagnoser i undergrupper af personlighedsforstyrrelser. Opstille, revidere og journalisere diagnostiske overvejelser for patienter i udrednings-, behandlings- og afslutningsfase.	Klinisk arbejde suppleret med bedside-undervisning og klinikker eller video/lydoptagelser af patientsamtaler. Klinisk konference. Fællesrating	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale. Minimum 5 patientcases. Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes			X

	Indgående kendskab til behandling i forhold til:					
	– Psykoterapeutisk behandling – Psykofarmakologiske behandling – Social behandling, herunder inddragelse af patient, familie og relevante sociale tilbud – Tage stilling til behandlingsvarighed (Medicinsk ekspert/lægefaglig)					

H9 Gennemgribende udviklingsforstyrrelser & Hyperkinetiske forstyrrelser	Kunne diagnosticere iht. gældende diagnostiske klassifikationssystem. Kendskab til det psykopatologiske billede ved gennemgribende udviklingsforstyrrelser herunder infantil og atypisk autisme samt Aspergers syndrom og hyperkinetiske forstyrrelser. Opstille, revidere og journalisere diagnostiske overvejelser for patienter i udrednings-, behandlings- og afslutningsfase. Kendskab til sociale behov samt inddragelse af patient, familie og relevante sociale instanser. For patienter med hyperkinetiske forstyrrelser tillige kendskab til psykofarmakologiske behandlingsmuligheder med centralstimulantia, tage stilling til behandlingsvarighed (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference	Struktureret klinisk observation eller vejledersamtale. Minimum 5 patientcases. Eventuelt kan kompetencekort 1, 3 eller 6 anvendes			X
H10 Biologisk behandling. Antidepressiva	Indgående kendskab til anvendelse af antidepressiva mht.: – Virkning og effekt – Bivirkninger herunder bivirkningsskalaer – Anvendelse af præparater mod bivirkninger – Interaktioner – Vanlig dosis – Behandlingsmonitorering – Gældende retningslinjer (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference	Struktureret vejledersamtale. Minimum 5 patientcases Min 5 cases P2			X
H11	Indgående kendskab til anvendelse af antipsykotika mht.: – Virkning og effekt	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference	Struktureret vejledersamtale.			X

Biologisk behandling. Anti-psykotika	– Bivirkninger herunder bivirkningsskalaer – Interaktioner – Vanlig dosis – Behandlingsmonitorering – Gældende retningslinjer (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	ce	Minimum 5 patientcases Min 5 cases P2			
H12 Biologisk behandling. Stemningsstabiliserende behandling	Indgående kendskab til anvendelse af stemningsstabiliserende behandling mht.: – Virkning og effekt – Bivirkninger herunder bivirkningsskalaer – Interaktioner – Vanlig dosis – Behandlingsmonitorering – Gældende retningslinjer (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference	Struktureret vejleder-samtale. Minimum 5 patientcases			X
H13 Biologisk behandling. Anxiolytika og hypnosedativa	Indgående kendskab til anvendelse af anxiolytika mht.: – Virkning og effekt – Bivirkninger herunder bivirkningsskalaer – Interaktioner – Vanlig dosis – Behandlingsmonitorering – Gældende retningslinjer (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference	Struktureret vejleder-samtale. Minimum 5 patientcases		X	
H14 Biologisk behandling. ECT	Indgående kendskab til anvendelse af ECT mht.: – Virkning og effekt – Bivirkninger – Stillingtagen til behandlingsmetode og dosis. – Fuldt kendskab til gældende retningslinjer (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference	Struktureret vejleder-samtale. Minimum 5 patientcases		X	

H15 Biologisk behandling. Centralstimu- lantia	Indgående kendskab til anvendelse af centralstimulantia mht.: – Virkning og effekt – Bivirkninger herunder bivikningsskalaer – Interaktioner – Vanlig dosis – Behandlingsmonitorering – Gældende retningslinjer (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde, bedsideundervisning, klinisk konference	Struktureret vejledersamtale. Minimum 2 Patient-cases Min 2 cases P2			X
H16 Anvendelse af Psykiatriloven	Kunne anvende psykiatrilovens bestemmelser Herunder: – Kunne varetage tvangsindlæggelse på fare kriterie og behandlingskriterie – Kunne varetage tvangstilbageholdelse – Kunne beslutte anvendelse af akut beroligende medicin – Kende grundlag for beslutning om opstart af motivationsfase samt kunne varetage denne – Kunne iværksætte bæltefiksering og fiksering med remme – Kunne iværksætte beskyttelsesfiksering – Kunne udarbejde udskrivningsaftaler og koordinationsplaner – Kunne dokumentere anvendelse af tvangsforanstaltninger på juridisk korrekt vis i protokol og journal – Kunne redegøre for principperne vedr. tvungen opfølgning (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Deltagelse i patientklagenævns møder. Deltagelse i Retsmøder	minimum 10 tvangsprotokoller samt tilhørende journalnotater. Kompetencekort 5		X	

H17 Socialpsykiatri	Optagerelevant social-anamnese og have kendskab til sociale forholds betydning for sygdomsforløbet både profylaktisk samt behandlings- og specielt rehabiliteringsmæssigt. Kunne initiere nødvendig social intervention og i nødvendigt omfang bidrage i samarbejde med kommuner samt øvrige aktører indenfor bl.a. familie-, uddannelse-, job- og boligområdet (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Deltagelse i visitationskonferencer eller netværksmøder med kommuner. Udarbejdelse af henvisninger og erklæringer. Udarbejdelse af øvrige attester om sociale tilbud til brug	Struktureret vejleder-samtale. Audit på minimum 5 statusattester eller behandlingsplaner der omhandler sociale for-			X
		for samarbejde med offentlige instanser	anstaltninger			
H18 Gerontopsykiatri	Varetage psykiatrisk behandling af patienter med gerontopsykiatriske problemstillinger. Herunder: Have kendskab til betydningen af sociale aspekter, somatisk komorbiditet, polyfarmaci og risiko for lægemiddelinteraktion. (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde evt. fokuseret ophold på gerontopsykiatrisk afd./team. Tilsynsfunktion	Audit på minimum 5 journaler/ behandlingsplaner eller epikriser med Gerontopsykiatriske problemstillinger			X
H19 Oligofreni	Kunne identificere patienter med nedsat intelligensniveau Og kunne varetage psykiatrisk behandling af patienter med mentalretardering under indlæggelse. Herunder: Være bekendt med de særlige problemstillinger, der knytter sig til diagnosticering og behandling af psykiatriske lidelser hos denne patientgruppe (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk erfaring. Selvstudier. Bedside-undervisning. 1 dages fokuseret ophold på specialtilbud. Beskrives i lokalt uddannelsesprogram	Struktureret vejleder-samtale			X

H20 Sexologi	Opnå basal viden om sexologiske problemstillinger og diagnoser og kunne identificere dem.	Klinisk arbejde omfattende anamneseoptagelse vedr. sexologiske problemstillinger	Audit på minimum 5 journaler, hvor seksuelle problemstillinger er identificeret, samt stillingtagen til evt. behandling. Begge køn repræsenteres.			X
	Kunne redegøre for praksis vedrørende sexologisk behandling og være i stand til at udføre basal rådgivning vedrørende behandling. Kunne identificere behov for udredning diagnostik og behandling af seksuel dysfunktion ved psykisk sygdom samt ved bivirkning til psykofarmakologisk behandling. Henvise til sexologisk behandling (Medicinsk ekspert/lægefaglig)					

H21 Retspsykiatri	Varetagelse af behandling af retslige patienter. Varetagelse af indlæggelse og udskrivelse af retslige patienter herunder krav til restriktioner under indlæggelse. Kendskab til samarbejde med kriminalforsorgen og bistandsværgen. Kendskab til udfærdigelse af erklæring til statsadvokaten (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde. Deltagelse i møder med kriminalforsorgen og bistandsværgen. Evt. besøg på fængsler. Evt. fokuseret klinisk ophold på retspsykiatrisk afdeling	Struktureret vejleder-samtale. Audit på minimum 5 journaler		X	

H 22 Transkulturel Psykiatri	Kunne varetage psykiatrisk behandling af patienter med anden etnisk baggrund. Herunder: Kende til, at kulturelle og etniske forskelle kan have betydning for diagnosticering og behandling af psykiatriske problemer hos denne patientgruppe. (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Klinisk arbejde. Bedside-undervisning	Struktureret vejleder-samtale. Audit af minimum 5 journaler med relation til transkulturelle problemstillinger		X	
H23 Tilsynsfunktion	Udføre psykiatriske tilsyn på patienter med somatisk sygdom. Have kendskab til liaisonbegrebet. (Medicinsk ekspert/lægefaglig)	Superviseret tilsynsfunktion med seniorkollega, derefter varetagelse af funktionen alene	Struktureret vejleder-samtale. Audit på minimum 10 tilsyn. Kompetencekort 7 kan anvendes.			X
H24 Pa-tientpræsentation	Kunne præsentere en klinisk problemstilling fokuseret, kort og struktureret, med henblik på: 1. At få faglig vejledning af senior læge i en grad, så man efterfølgende selv kan varetage videre udredning og behandling 2. At kolleger med anden faglig baggrund kan forstå symptomfremlæggelsen og kan videreføre igangsat udredning og behandling i henhold til deres ekspertise	Fremlæggelse af kliniske problemstillinger fra indlagte og ambulante patienter i konferencefora	Struktureret klinisk observation ved vagtoverlevering og konferencer. Kompetencekort 8. H1: minimum 5 gange		X	
	(Kommunikator)					

H25 Patient- og pårørendesamtale	Kunne gennemføre en samtale med en patient eller en pårørende med empati. Patient/pårørende skal hurtigt blive klar over formål og rammer for samtalen, skal undervejs føle sig hørt, informeret og respekteret, samtykke skal indhentes når relevant, og samtals konklusion skal fremstå klart (Kommunikator)	Klinisk arbejde under supervision	Struktureret klinisk observation. Kompetencekort 7. H1: minimum 2 samtaler med patient og 2 med pårørende. H2: minimum 2 samtaler med pårørende mindst 1 med et barn		X	
H26 Skriftlig formidling	At udforme erklæringer til sociale myndigheder, patientklagenævn, domstole eller politimyndighed. Erklæringerne skal være udformet under hensyntagen til modtager, således at der i erklæringerne svares på eventuelt stillede spørgsmål, og at det relevante lovgrundlag er inddraget i konklusionen. Erklæringerne skal være med korrekt grammatik og ved brug af psykiatriske fagtermer skal disse være forklaret (Kommunikator)	Klinisk arbejde med vejledning af erklæringen. Se også kompetence om socialpsykiatri	Struktureret vejleder-samtale. Audit på minimum - 3 statusattester - 1 mentatobservationserklæring - 5 erklæringer vedrørende tvangsforanstaltninger, og eller retspsykiatri			X
H27 Tværasektorielt samarbejde	Indgå og opsøge samarbejde med kolleger frasmatiske afdelinger, praktiserende læger samt andre instanser (kommune, politi) vedrørende konkrete patienter. Dette skal foregå med forståelse og respekt for de involveredes forskellighed (Samarbejder)	Deltage i afdelingens sædvanlige samarbejds møder med andre instanser. Deltagelse i og planlægning af netværksmøder	Struktureret vejleder-samtale		X	

H28 Tværfagligt samarbejde	Kunne udvise lyttende, anerkendende og rammesættende adfærd i samarbejdet med andre faggrupper (Samarbejder)	Stuegangsarbejde. Vagtarbejde. Ambulant arbejde i teams. Mødeledelse	Struktureret klinisk observation		X	
H29 Ledelse af vagtarbejde	- Disponere og prioritere arbejdsopgaver - Varetage visitation - Inddrage øvrige personalegruppers observationer og viden i beslutningsprocesser. - Sikre flow i løbet af vagten og løbende kunne revidere den lagte plan. - Sikre at opnået viden og beslutninger journalføres, og at øvrige personalegrupper får kendskab til relevante beslutninger (Leder/administrator/organisator)	Vagtarbejde	Struktureret klinisk observation. H1 – minimum 3 situationer H2 – minimum 3 situationer			X
H30 Ledelse af sengeafsnit/ambulant	Kunne sikre, at der foreligger plan for undersøgelse og behandling for alle de patienter, man er ansvarlig for, idet arbejdet, eller dele heraf, kan uddelegeres til andre personalegrupper. Kunne sikre at de lagte planer følges (Leder/administrator/organisator)	Klinisk arbejde, hvor den uddannelsessøgende indgår i et tværfagligt team, og hvor den uddannelsessøgende har det lægelige ansvar for den kontinuerlige behandling af et passende antal patienter	Struktureret klinisk observation			X
H31 Organisatorisk arbejde	Have erfaringer fra organisatorisk arbejde (Leder/administrator/organisator)	Fungere som vagtplanlægger, TR, arbejdsmiljørepræsentant, uddannelseskoordinerende yngre læge, deltage i Medudvalg, kvalitetsarbejde eller andet udvalgsarbejde	Struktureret vejledersamtale			X

H32 Ledelse i organisationen	Være vidende om, at man som uddannelsessøgende, ud over at være fagprofessionel, er en del af en politisk ledet organisation. Man skal kunne vurdere hvornår og hvordan et forbedringsforslag eller en kritik bedst kan fremsættes til en beslutningstager (Leder/administrator/organisator)	Opmærksomhed på strukturelle og ledelsesmæssige forhold i klinisk arbejde. Deltagelse i lokale samarbejdsfora	Vejledersamtaler		X	
H33 Selvledelse	Udvide selvledelse ved at kunne erkende omfanget af egne ressourcer og prioritere engagement i uddannelses-, forskning og eksterne aktiviteter i forhold til det kliniske arbejdskrav. Stillingtagen til konsekvenser af prioriteringer. (Leder/administrator/organisator)	Planlægning og prioritering af arbejdsopgaver	Vejledersamtaler			X
H34 Patientundervisning	I et dagligdags sprog kunne videregive viden om psykisk sygdom og behandling for patienter og pårørende, idet øget viden om sygdommen hos disse kan mindske risiko for kronificering og relapse. Kunne rådgivepatienter i sund livsstil. Kunne afveje om effekten af en valgt medicin kan stå mål med eventuelle somatiske bivirkninger (Sundhedsfremmer)	Klinisk arbejde under supervision. Eventuelt deltage i psykoedukationsforløb af patienter og pårørende	Godkendelse af et psykoedukationsforløb eller enkeltsessioner (minimum 4)		X	
H35 Brug af serviceloven	Analysere en given situation og anvende servicelovens bestemmelser, specielt i forbindelse med børn af psykisk syge. Redegøre for praksis vedrørende anvendelse af servicelovens bestemmelser om skærpet underretningspligt. (Sundhedsfremmer)	Klinisk arbejde	Vejledersamtale		X	

H36 Klinik	Kunne præsentere en klinisk problemstilling på systematisk og akademisk vis. Præsentationen kan munde ud i et diskussions- oplæg. Referencer til teoretisk stof er ønskværdigt. (Akademiker)	Patientdemonstration (med eller uden patient)	Kompetencekort 8. Minimum 3 fremlæggelser		X	
37 Artikelgennemgang	Kunne gennemgå en artikel fra et internationalt anerkendt fagtidsskrift således at problemstilling, undersøgelsesmetode og resultater fremgår tydeligt. Metodologiske problemer i undersøgelsen skal kunne fremdrages, og artiklens resultater skal kunne ses i lyset heraf. Artiklens diskussionsafsnit skal kunne fremlægges, således at fremlæggelsen kan munde ud i en diskussion. (Akademiker)	Artikelgennemgang. EBM-opgave	Kompetencekort 9. Vejledersamtale. Minimum 4 fremlæggelser		X	
H38 Foredrag	Kunne holde foredrag, så præsentationen er logisk opbygget, faglige pointer fremdrages, emner præsenteres pædagogisk og der er passende brug af AV-materiale. (Akademiker)	Fremlæggelse af faglig viden, herunder specialeopgaven (fra H-kurserne) og egen forskningsopgave	Kursistopgave på Hovedkurset. Forskningsopgave			X
H39 Kritisk evne	Udvide opmærksomhed på, at der kan være administrative krav, der ikke er i overensstemmelse med evidensbaseret behandling og lægeløftet. Demonstrere forståelse for, at der findes etiske dilemmaer i det daglige kliniske arbejde, og kunne diskutere og argumentere for egne valg (Akademiker)	Deltagelse i lægefora med fokus på, at der kan være diskrepans mellem "Bedste kliniske Praksis" og den behandling, man kan tilbyde patienterne.	Vejledersamtale		X	
H40 Studererundervisning	Varetage undervisningen af medicinstuderende. Undervisningen skal være studenteraktiverende, og undervisningsmaterialet skal modificeres ud fra feedback fra studenterne i forløbet (Akademiker)	Varetage studenterundervisningen	Varetagelse af undervisning minimum 4 gange. Overhørelse af minimum én undervisningsseance ved vejleder, klinisk lektor eller professor			X

H41 Egne reaktioner	Være bevidst om egne reaktioner i forskellige kliniske situationer og have copingstrategier for, hvorledes disse reaktioner kan anvendes, så de bliver så hensigtsmæssige som muligt for patienten og kolleger fra egen og andre faggrupper. Særligt kan det være relevant at have fokus på egen reaktion mht. kritik og usikkerhed. (Professional)	Drøftelse med vejleder eller ved supervision af vagter med vanskelige kliniske situationer. Klinisk refleksionsgrupper (Balint gruppe)	Vejledersamtaler og vagtsupervision		X	
H42 Faglig begrænsning	Demonstrere indsigt i egne faglige begrænsninger (Professional)	Klinisk arbejde med inddragelse af lægeløftet og psykiatriloven	Vejledersamtale		X	